

**Drentse
Onderwijs-
monitor**

Feitenbladen

**Gemeente
Aa en Hunze**

**Kern-
cijfers uit
de periode
2012-2018**

Na 12 jaren van schriftelijke edities is vanaf april 2019 de Drentse Onderwijsmonitor online beschikbaar via de website van het Trendbureau Drenthe (trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor). Met de daar gepresenteerde gegevens en de interactieve visualisaties wordt een beeld geschetst van de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen. Van basisschool tot en met de universiteit. De trends en ontwikkelingen kunnen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder. De online versie van de Drentse Onderwijsmonitor geeft de mogelijkheid om vaker gegevens te updaten. In dit aanvullend feitenblad zijn cijfers voor het schooljaar 2017-2018 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de regiegroep Drentse Onderwijskwaliteit. Zij hoopt dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente Aa en Hunze

De gemeente Aa en Hunze heeft 14 basisscholen. Het gemiddeld aantal leerlingen per school is vergeleken met het vorige jaar onveranderd: 124. De gemiddelde schoolgrootte is hiermee lager dan gemiddeld in Drenthe (154) en Nederland (221).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2012/13 met 21% afgenomen. De daling in de hele provincie is gemiddeld genomen lager (-11%). Prognoses van DUO (2018) voorspellen een afname van het aantal leerlingen op de basisscholen tot ongeveer 1.410 in 2030; een afname van 18% ten opzichte van 2017.

Bron: DUO, 2018

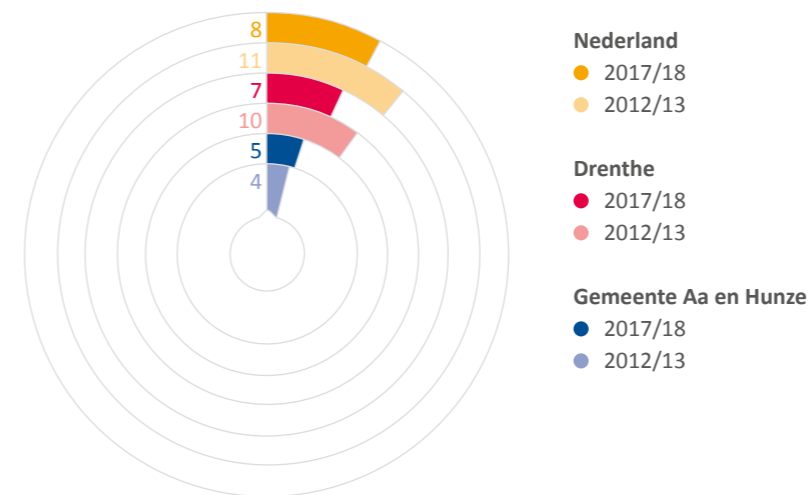
● Nederland ○ Drenthe ●●● Gemeente Aa en Hunze

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen vaak lagere schooladviezen. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het **gewicht** dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente Aa en Hunze heeft een lager percentage gewichtenleerlingen (5%) dan Drenthe in zijn geheel (7%). Het percentage is 1 procentpunt hoger dan vorig jaar, maar verandert al een aantal jaren nauwelijks.

Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een **impulsgebied** is gevestigd. Een impulsgebied is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. Aa en Hunze wijkt daar in positieve zin vanaf met 2 basisscholen in een impulsgebied (14%).

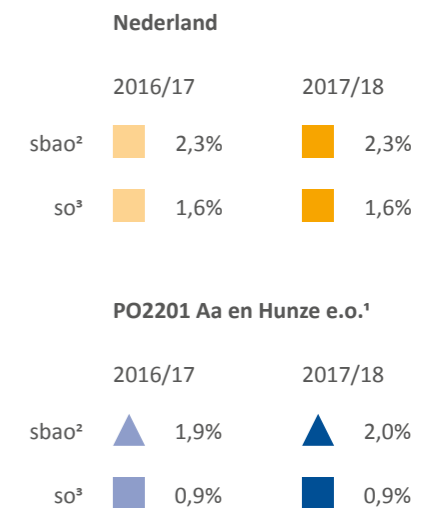
Percentage gewichtenleerlingen

Bron: DUO, 2018

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband P02201, waaronder ook Aa en Hunze valt, 0,9% (landelijk 1,6%) en gelijk aan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is iets hoger dan vorig jaar, namelijk 2,0% (landelijk 2,3%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

¹ Assen, Aa en Hunze, Tynaarlo, Midden-Drenthe

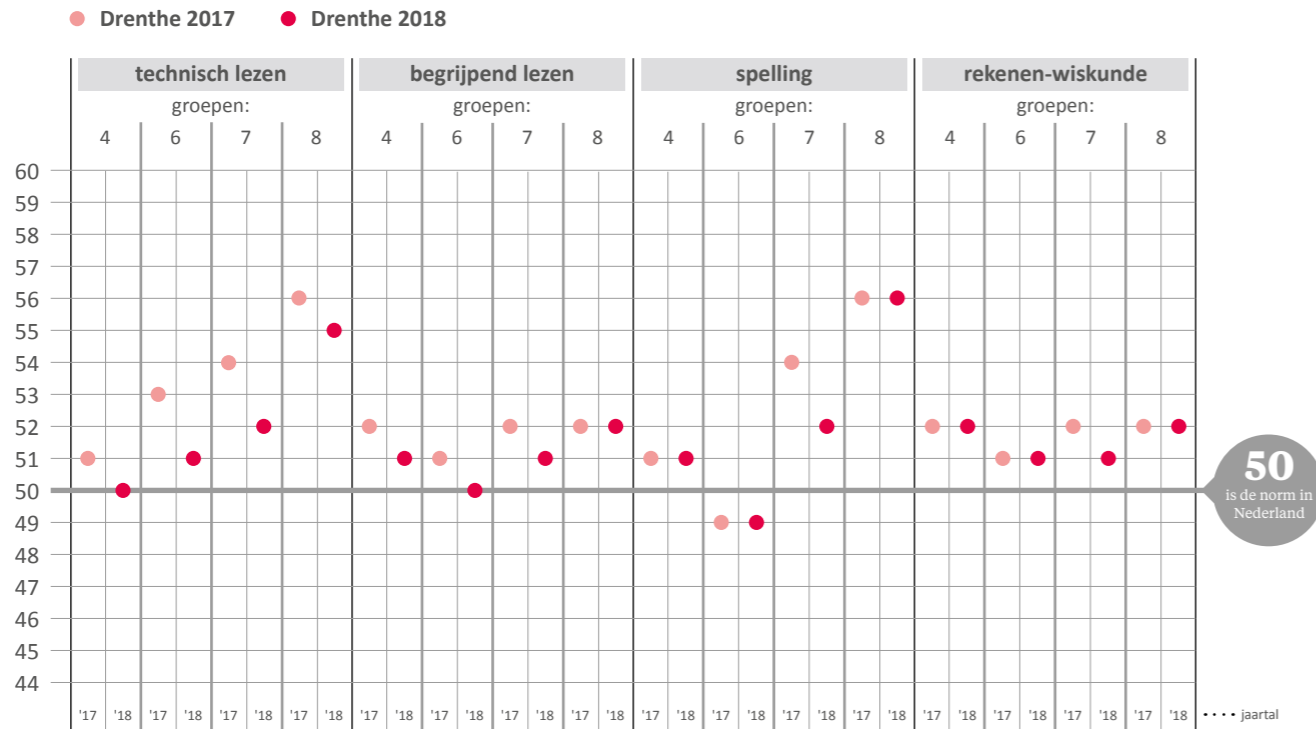
² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

Bron: DUO, 2018

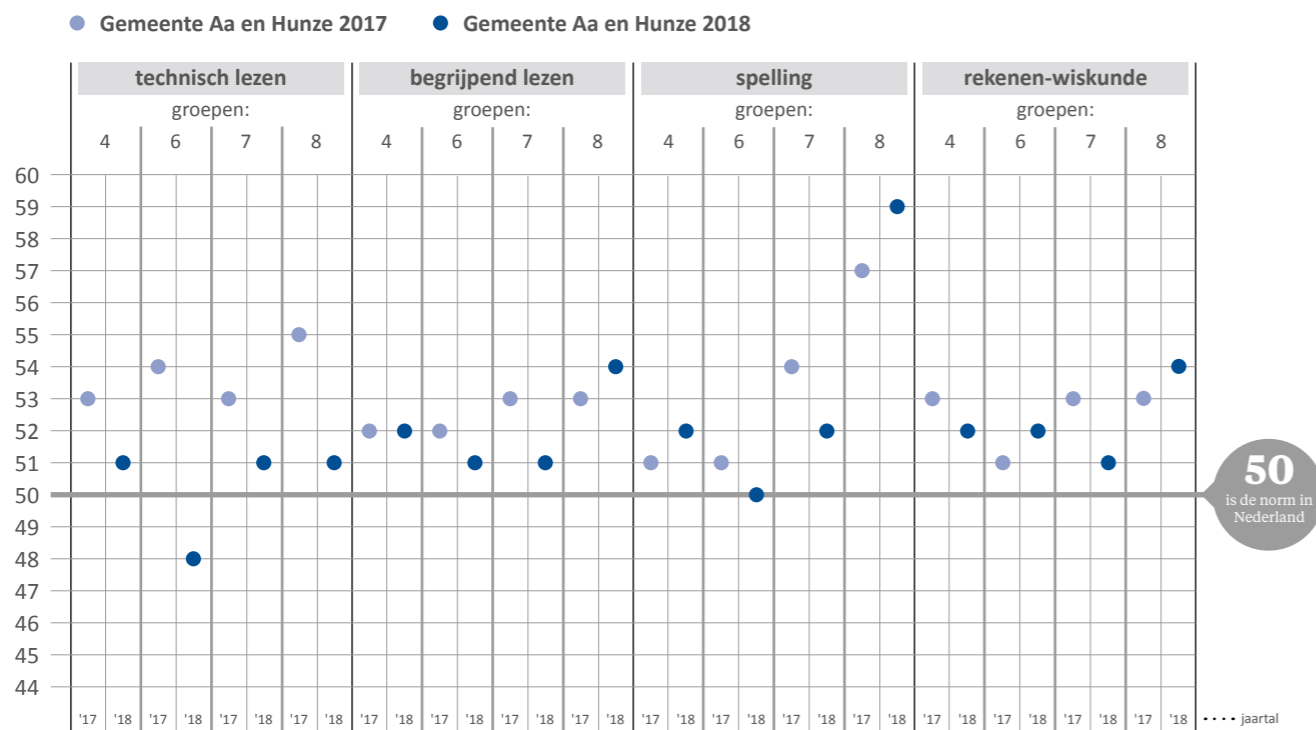
Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 94% in 2017/18. De gemeente Assen heeft een deelnamepercentage van 100%.

Citotoetsen: de resultaten van 2017 en 2018

50 is de norm in Nederland

50 is de norm in Nederland

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetservice/ Trendbureau Drenthe, 2017, 2018

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Technisch lezen

Het technisch lezen van de leerlingen uit groepen 4, 7 en 8 in Aa en Hunze is net boven de norm. In groep 6 is de score beneden de norm. In 2017 was dit nog niet zo. Alle scores zijn lager dan in 2017. De leesprestaties zijn in groep 4 iets hoger dan het Drentse gemiddelde en in de overige groepen lager.

Begrijpend lezen

De prestaties voor begrijpend lezen

van groep 8 leerlingen in Aa en Hunze zijn iets hoger dan vorig jaar. Alle groepen scoren boven de landelijke norm. De scores in groepen 6 en 7 zijn iets lager dan in 2017. De score in groep 8 is boven het Drentse gemiddelde.

Spelling

De prestaties voor spelling zijn overall op of boven de landelijke norm. In groepen 6 en 7 zijn de scores iets lager dan in 2017, maar in groepen 4 en 8 zijn ze iets hoger dan in 2017. Er wordt in alle groepen hoger dan of gelijk (groep 7) aan het Drentse gemiddelde gescoord.

Rekenen en wiskunde

Op rekenen en wiskunde wordt

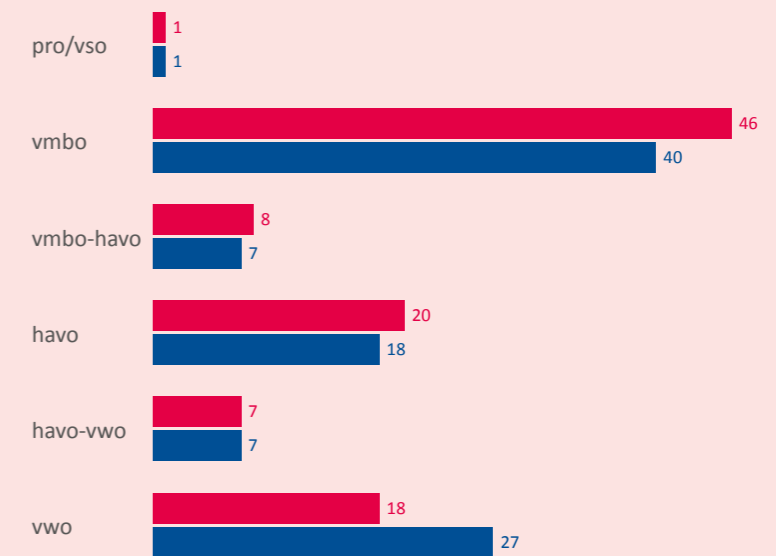
net als vorig jaar door alle groepen boven de norm gescoord. De groepen 4 en 7 scoren iets lager dan in 2017. Groepen 6 en 8 scoren hoger dan het Drentse gemiddelde.

Vergeleken met de provinciale en landelijke uitslagen, doen leerlingen van Aa en Hunze het op praktisch alle onderdelen goed.

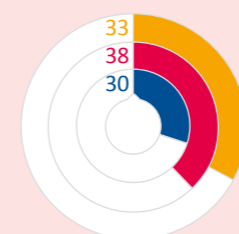
Het schooladvies in groep 8

Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **52% van de leerlingen in de gemeente Aa en Hunze kreeg in 2018 een havo-advies of hoger. Dat is meer dan gemiddeld in Drenthe.** Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

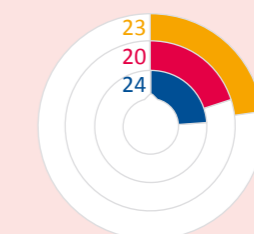
Schooladviezen 2018 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

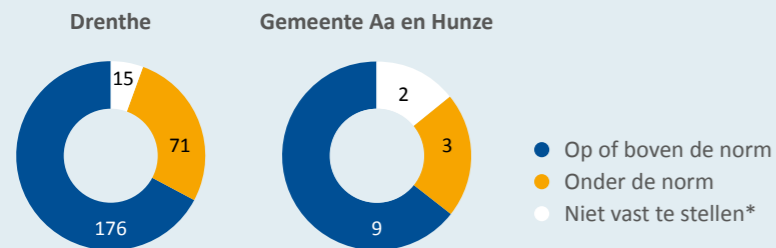
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente Aa en Hunze

Bron: DUO, 2018, bewerking Trendbureau Drenthe

Resultaten eindtoets vergeleken met de norm van de Inspectie van het Onderwijs

Voor elke toets waarmee een basisschool zich verantwoordt over de leerresultaten, bestaan eigen ondergrenzen (normen). Deze ondergrenzen houden rekening met de leerling populatie op de basisschool (percentage gewogen leerlingen). Als de gemiddelde schoolscore op of boven de ondergrens ligt, zijn de resultaten in dat schooljaar voldoende.

Aantal scholen dat onder, op of boven de landelijke norm scoort op de eindtoets

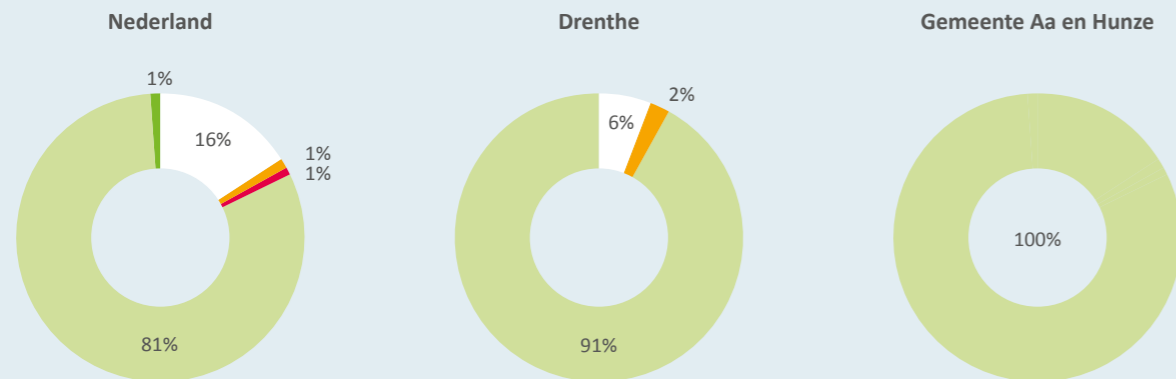

*van te weinig leerlingen gegevens bekend
Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2014-2018

Kwaliteit van het onderwijs: het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs.

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op scholen en het financieel beheer bij besturen. Sinds 1 augustus 2017 is er het Vernieuwd Toezicht. De hier gepresenteerde gegevens bevatten een mix van (nieuwe) oordelen en (oude) arrangementen.

Oordeel van de Inspectie van het Onderwijs (per sept 2018)

● Geen (actueel) oordeel
● Onvoldoende of zwak
● Zeer zwak
● Voldoende
● Goed

Eind 2018 hebben alle scholen in de gemeente Aa en Hunze van de Inspectie van het Onderwijs het oordeel 'voldoende' gekregen. Ook vorig jaar waren er geen scholen met oordeel zwak/onvoldoende of zeer zwak.

In 2009 waren er in Drenthe 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Per september 2018 zijn er geen zeer zwakke scholen in Drenthe. Er zijn 6 scholen met het oordeel onvoldoende/zwak in de provincie (vorig jaar 8).

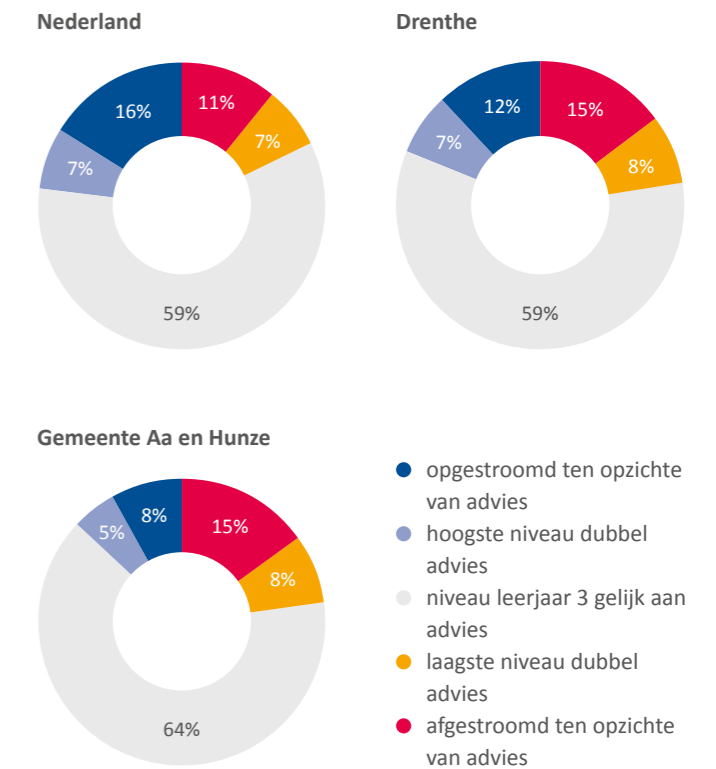
Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2014-2018

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het niveau in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs vergeleken met het schooladvies

Ruim de helft (59%) van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs een opleiding die overeenkomt met het niveau van het schooladvies. Vijftien procent zit in leerjaar 3 op een lager niveau dan het schooladvies in groep 8 (dus afstroom ten opzichte van het advies). Bij 12% is het niveau in leerjaar 3 hoger dan het schooladvies (opgestroomd ten opzichte van het advies). Acht procent van de leerlingen zit in leerjaar 3 op het laagste niveau van het dubbeladvies dat ze van de basisschool kregen, 7% zit op het hoogste niveau van het dubbeladvies. Vierenzestig procent van de leerlingen die op een basisschool in de gemeente Aa en Hunze heeft gezeten, volgt in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs het niveau dat als schooladvies is mee gegeven in groep 8. In vergelijking met het provinciale gemiddelde zijn kinderen die in Aa en Hunze op de basisschool zaten in leerjaar 3 even vaak afgestroomd en minder vaak opgestroomd ten opzichte van hun schooladvies.

Niveau leerjaar 3 t.o.v. schooladvies

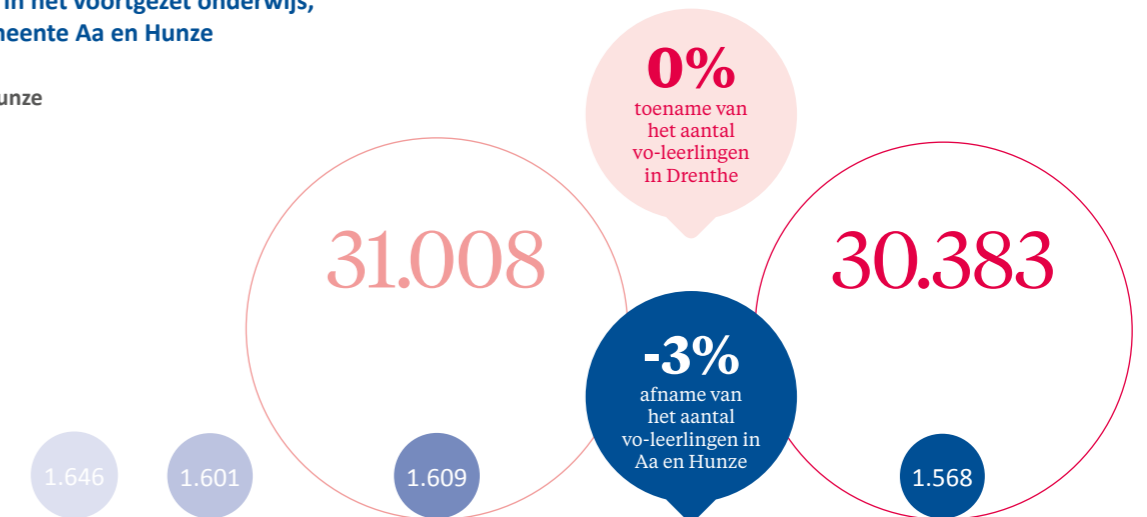
Bron: DUO, bewerking Trendbureau Drenthe, 2018

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente Aa en Hunze is afgenomen met 3% ten opzichte van vorig jaar (van 1.609 naar 1.568). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.008 in 2016/17 naar 30.383 in 2017/18.

Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente Aa en Hunze

Gemeente Aa en Hunze
● 2017/18
● 2016/17
● 2015/16
● 2014/15

Drenthe
○ 2017/18
○ 2016/17

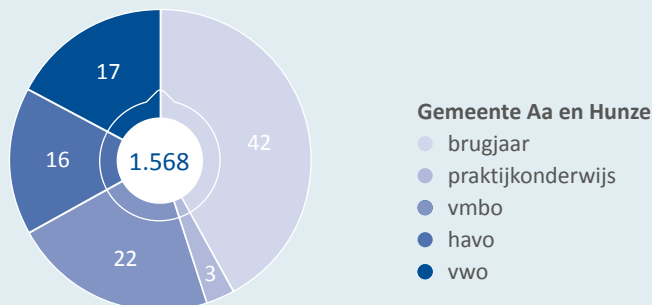

Bron: DUO, 2018

Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor Aa en Hunze geldt dat 42% van de jongeren in het voortgezet onderwijs in een brugklas zit. Tweeëntwintig procent van de jongeren volgt een vmbo opleiding. Zestien procent volgt havo en 17% vwo. Drie procent volgt praktijkonderwijs.

Onderwijssoort vanaf het brugjaar, voor jongeren uit de gemeente Aa en Hunze

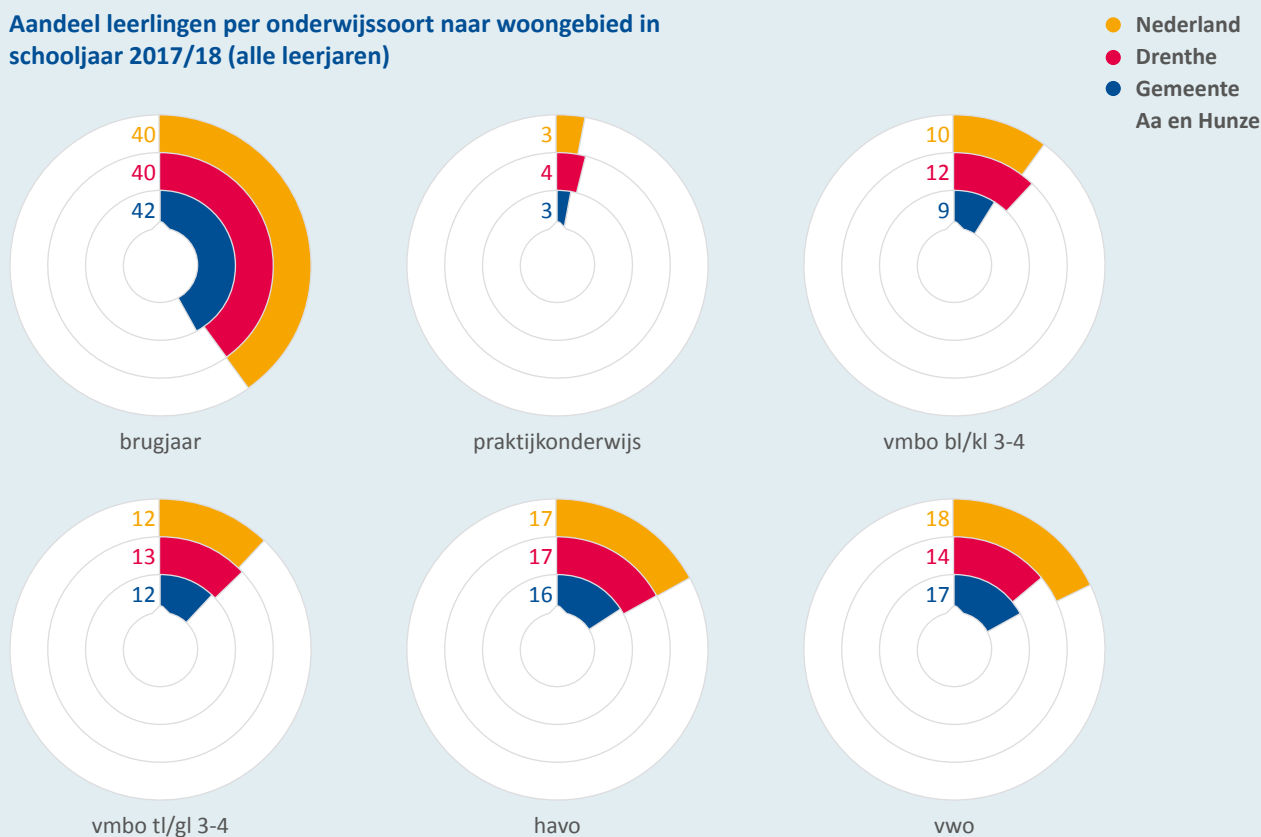

Bron: DUO, 2018

Een vergelijking met Drenthe en Nederland:

Het aandeel jongeren woonachtig in Aa en Hunze dat minimaal havoniveau doet is hoger dan gemiddeld in de provincie en iets lager dan landelijk.

Aandeel leerlingen per onderwijssoort naar woongebied in schooljaar 2017/18 (alle leerjaren)

Bron: DUO, 2018

De Drentse Onderwijsmonitor kunt u vinden op de website van het Trendbureau Drenthe: www.trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor